

U. B. BERGEN

1611.43

Ms. 1568 Iy

M O T S E I R

23 1. januar 1944.

Går du i brodden for en alvorssak,
kan ingen tvil få gjort deg sen og svak,
men tankene på dem som kommer etter,
vil gi deg kallets tro og troens krefter."

Arnulf Jørvland.

A k k o r d e n s å n d.

Tannlegefrontens nederlag viser påny med all mulig tydelighet at det ikke nytter å gå på akkord med nasistene. I en så ulike kamp er det ikke annet som kan bringe oss seiren enn den absolute vilje til å stå på vår rett, koste hva det koste vil. Går vi til motstand mot tyskernes foretak med den innstilling at overfor de og de trusler skal vi nok holde stand, men truer de med så og så strenge represalier, må vi gi oss, offeret er for dyrt - ja, da er vi på forhånd dømt til å tape. Det koster nasistene lite å true, og hvis vi går til aksjon, innstillet på å bøye oss for skarpe trusler, gir vi dem i hende et sikkert våpen til å beseire oss med. Skolens, Kirkens og foreldrenes kamp viser at det er den rene, kompromisløse linjen som fører fram. Det må vi ha klart for øye ioran hver ny aksjon. Vi har ikke råd til å sette i gang stormangrep mot fiendens linjer når vi vet at soldatene vil få retrettordre så snart tungskyts setter inn. Slikt er dårlig taktikk. Der er lite hap om at motstanderen av generøsitet vil la være å benytte seg av kanonene. Vi må se i synene før kampen at den eneste vei som fører til seiren, er viljen til å sette inn alt, absolutt alt. Det er hasard å lukke øynene for den kjensgjerning at før eller senere vil det komme en fase i kampen da tyskerne truer med de strengeste represalier. Og vi må spørre oss selv om vi da vil våge å stå imot lenger. Vi må være klar over at før vi ikke det, da har vi allerede tapt.

Det kan være at retrettlinjen er den behageligste og at den kompromisløse vei er langt farligere og vanskeligere. Men det er den som fører til målet. Og kanskje har det litt å si når vi kommer fram at selv om flagget er fillet, så er det rent.

Prof. Worm-Muller holdt fredag på ny en av sine inspirerte og inspirerende taler. Bl.a. sa han: "Det faller naturlig for meg nå ved nyttårsskiftet å sende en hilsen hjem fra våre sjømenn. Jeg tilbrakte nyttårshelgen sammen med dem. Det var som å være hjemme. Stuartern og kokken sørget for en fest som i gamle dager. "Vi har det altfor godt", sa sjøfolkene. "Det er hjemmefronten som bærer hovedtyngden." Fedrelandet kalte på sjømennene, og de er alltid villige til å ofre. De er vant til slit og forherdelse, men det føles sterkere en ulvetid som denne når de uten forbindelse med sine kjære og lever i angstelse for dem. I året som gikk ble alt så forandret til det bedre. Sjøfolkene har fått en følelse av ro og optimisme. Det har nok vært stunder da de har vært nedtrykt og misfornøyd. De trodde

en gang at krigen aldri skulle ta slutt og de skulle se resultater av arbeidet sitt. Nå ser de at alt materialet de har brakt over havene, er en forutsetning for seiren, og da klokken slc 12 nyttårs- aften hilste de det nye året med begeistring. Nå da invasjonen forberedes, får den norske flåte kanskje sin største oppgave. Det inspirerer våre sjømenn, og de siterer Nordahl Griegs ord:

"Det var hjem vi sjøfolk skulle
hver gang vi dro ut på reis,
det vil være kjære huske
om vi heftes underveis.
Når vi kommer inn fra havet,
har vi gaver med til dem.
Denne gangen skal vi bringe
frihet hjem."

General "Ike" Eisenhower.

av

Lincoln Barnett.

På anledning utnevnelsen av Eisenhower til øverstkommanderende for invasionsstyrkene, siterer vi følgende levende portrett av ham etter tidsskriftet "Life".

Lederen for de alliertes styrker i Nord-Afrika er innen den amerikanske arme anerkjent som en mann av særpreget begavelse. Så å si fra den dag han forlot West Point krigsskole har hans overordnede utpekt ham som en av de 10-12 beste yngre offiserer som de anså skikket til høye befalstillinger. Han tok avgangseksamen fra generalstabens skole i Kansas som beste mann i sin klasse. Under den forrige verdenskrig ble Eisenhower etter eget ønske knyttet til det nyopprettede tankkorps og ble satt i spissen for tankvåpenets trening. leir i Pennsylvania. Denne ble hurtig kjent som den best organiserte treningsleir i USA, og da krigen var over, fikk Eisenhower en æresmedalje, den såkalte "Distinguished Service Medal" for å ha utvist "usevanlig tjenstiver, omdømme og utpregede administrative evner i organiseringen og treningen av tankkorps for oversjøisk tjeneste". Skjønt han i alminnelighet blir karakterisert, som tankekspert, har Eisenhower alltid vært en varm tilhenger av flyvåpenet. Mens han var general Mac-Arthurs stabssjef i Washington i begynnelsen av 1930-årene var han med på å utarbeide planer for felleskommando for de militære luftstyrker. Atskillige år senere, da han var general Mac-Arthurs spesielle assistent på Fillipinene, hadde han personlig ansvar for å organisere Fillipinenes luftstridskrefter. Og sammen med Mac-Arthur utarbeidet han den forsvarsstrategi som ble tatt i bruk atskillige år senere under japanernes stormangrep mot Corregidor og Bataan.

Eisenhower har ingen bruk for noe slags armebyråkrati. Fremfor formelle stabskonferanser foretrekker han hurtige og saklige drøftelser med eksperter. Han er en mester i klar og rettferm tale og forakter langtekkelige rapporter og byråkratiske talemåter. Han har gitt ordre om at ingen i hans stab behøver å bli anmeldt for å få foretrede, og hvis han skulle oppdage en yngre offiser fryktsomt nglende i drøftingen med dokumenter i hånden, sier han bryskt: "Kom for pokker. Bring sakene hit. Dette er ikke noe jouffløreri!"

Det er ikke fritt for at generalens voldsomme energi fra først av virket litt overraskende på hans britiske kolleger, særlig da han begynte å kalle sammen stabskonferanser søndag morgen. Men de er nå fylt av begeistring for hans jernlid og pagangsmot. Derav har vennskaper som de britiske offiserer setter mest pris på er imidlertid hans åpenhet, oppriktighet. Og det er denne verdifulle karakteregenskap som mer enn noe annet har tjent til å skape en virkelig forståelse mellom den britiske og amerikanske generalstab. Ved alltid å fortelle sannheten og ikke holde noe hemmelig, har Eisenhower skapt gjensidig tillit og forståelse.

Eisenhowers mest fremtredende karaktertrekk er kanskje likevel hans overstrømmende vennlighet og gode humør. Han liker nesten alle, unntagen nasister, fascistere og japanske imperialister. Og han liker sine medmennesker så åpenlyst at det sjelden unnlater å skape gjensidig vennskap og tillit.

Engelskmennene anser Eisenhower for å være en typisk representant for Midtvestens Amerika. Andre ser i ham den "typiske amerikaner", og de har sikkert rett.

Utenrikskronikk ved dr. Arne Ordning 5/1-43.

De første dagene i det nye året har brakt spirene på alle fronter og for alle vapen for de allierte. Russerne fortsetter sin offensiv på midtfronten der terrenget er flatt og lagt vel til rette for russisk vinteroffensiv. Nord for Nevel blir det kjempet langs jernbanen til Riga, men de hardeste kampene foregår lenger sør, nemlig om Witebsk. Byen er en tysk nøkkelstilling og er meget sterkt befestet. To jernbaner fører til byen, en fra Polotsk som er avskåret, den annen fra Orsja på linjen Leningrad - Odessa. Også den skal være avskåret, slik at tyskerne nå er uten jernbaneforbindelser. De må få sine forsterkninger på veien fra Minsk, men de står i fare for å bli omgått. De mest oppsiktsvekkende operasjoner foregår imidlertid i det nordlige Ukraina. Da Kiew ble erobret i november i fjor, dannet den en trussel for tyskerne i Sør-Russland. Derfor regnet russerne sikkert med tyske motangrep. 17. november satte von Manstein riktig nok inn 8 panserdivisjoner og 14 infanteridivisjoner i dette avsnitt. Korosten og Sjitomir ble gjenerobret av tyskerne, men det kom ikke noe gjennombrudd. Natten før julatten satte så general Watutin inn med en stort anlagt russisk offensiv med friske tropper. På 1 uke tok russerne tilbake det tyskerne hadde erobret. De tok Korosten og Sjitomir og fortsatte mot den polske grense, som de nå har passert. De mest avgjørende operasjoner foregår på den sørvestre del av denne fronten. Dette avsnitt har også stor betydning for tyskerne i sør. Berditsjev og Viltserko er her begge i fare for å bli omgått. Av disse har særlig Berditsjev betydning. Russernes mål i dette avsnitt er elven Bug og jernbanen Lemberg - Odessa, og de russiske styrkene går også mot de to viktige stedene Melitsa på østsiden av Bug og en stasjon på den nevnte jernbanen. Også i Dnjeprbuen blir det kjempet hardt. Tyskerne gjør her store anstrengelser for å holde jernbyen Krivci-Rog og manganbyen Kirovgrad. De er henvist til to jernbaner fra Rmania for å få forsyninger til Dnjeprbuen, men de er i fare for å bli avskåret. Det ser derfor ut til at tyskerne har valgt mellom motoffensiv for å holde jernbanene eller å trekke seg tilbake til Ost-Gelitsja for det er for sent. Sannsynligvis må de oppgi Dnjeprbuen, og vi kan vente lokale motoffensiver for å dekke retretten.

Nyheterne lørdag og søndag aften.

Lørdag ble det meldt at de russiske styrkene i Dnjeprbuken har inntatt Kirovgrad. Troppene rykker videre fram mot sør og sørvest over en 125 km. bred front for å omgripe Krivci-Rog som nå er sterkt truet. Fra n.v. rykker troppene fra Bel Tseikow hurtig sørover, mens andre styrker nærmer seg Smela. Sør og vest for Kiev fremspringet har sovjetstyrkene fortsatt framgang. I den nordlige del av fremspringet rykker de over en 70 km. bred front innenfor den gamle polske grensen og står 9 km. øst og 11 km. sør for Varny. I sør er Vinitza omringet fra tre kanter og russerne står 20 km. nord. Der er kommet opplysninger om at en slovakisk styrke på 2.400 mann nylig gikk over fra tyskerne til russerne. - En kjent bulgarsk kommunist har oppfordret det bulgarske folk til å bryte med Tyskland nå før det er for sent. Det foreslås en utrykning fra Bukovina, og regjeringen har flyttet fra Bukarest.

I Italia har 5. arme inntatt San Vito og rykker videre fram over en 16 km. bred front. En landsby 4 km. nord for byen er blitt erobret etter forbittede gatekamper. På 8. armers front har det vært heftig patruljevinkseløst. Middels store allierte bombefly har angrepet kom unisjoner nord for Roma, flyplasser i Perugia og en flyfabrikk i Nord-Italia. Tunge bombefly har rettet angrep mot jernbaneknutepunktet ved Fiume, flymotorfabrikkene i Maribor i Jugoslavia, og midt langs den jugoslaviske kyst. 7 fiendtlige fly ble skutt ned mot 4 av våre jager. Tyskerne i Jugoslavia har fått store styrkninger for å slå tilbake Titos styrkes. Jugoslavene etter etter heftige kamper blitt drevet ut av Banjaluka av tyske tanks. I Øst-Bosnia har friskarene ødelagt en rekke tyske garnisoner, og drept 200 menige og offiserer. 1.000 tyske og 1.600 slovakiske nasister som ble jaget over grensen, er blitt jaget nektet asylrett i Ungarn.

Britiske Moskitofly angrep mål i Vest-Tyskland uten tap de to siste netter. Tunge amerikanske bombefly øknotert av jagerne ødelagt 42 tyske jagerer under angrep mot s.v. Tyskland fredag. 19 amerikanske fly gikk tapt. Store styrker allierte fly har angrepet mål i Nord-Frankrike de to siste dager.

Det later til at en må oppgi håpet om at de arresterte norske studentene ikke vil bli deportert til Tyskland. Fra Sverige meldes at det fredag ble sendt 400 studenter fra interneringsleiren i Stavern til Larvik. I Oslo gikk det leiker rykter om at ingen flere skulle deporteres etter de som ble sendt før jul. Før jul talte tyskerne om laslatelse på løpende bånd. Imidlertid opphørte frigivelsene plutselig samtidig med eksplosjonsulykken i Oslo. Siden da er ikke en eneste student sluppet løs, og med denne siste sendingen svinner ennå mer håpet om at studentene ikke skulle bli sendt ut av landet. Likevel skal en ikke se bort fra muligheten for at det vil bli opprettet en spesiell leir innen Norges grenser. Skandinaviske Telegrambyrå melder videre at annekstiet som ble utstedt tid jul, i Oslo og Aker 300 fanger. - Det meldes at eksplosjonsulykken i Oslo krevde 50-60 døds ofre. Hittil er det blitt funnet 31 lik, størsteparten nordmenn.

Det er sendt ut parole om boykotting av Komedia-teatret p.g.a. den nasistiske ledelse. Det er en selvfølge at ingen gode nordmenn besøker teatret.